

Anmeldelse

Broderi på tværs af generationer

Forfatter: Karen Marie Dehn

Titel: Broderi på tværs af generationer

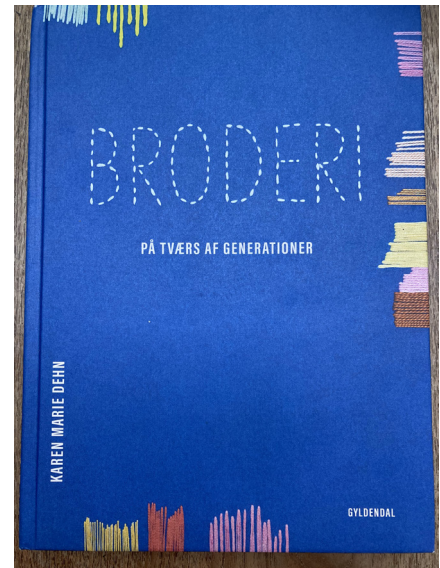
Forlag: Gyldendal 2023

278 sider, illustreret

ISBN: 9788702392258

Vejledende pris kr. 289,95

Anmeldt af Susanne Klose

I *Broderi på tværs af generationer* har Karen Marie Dehn inviteret sin niece Mathilde og Lis Paludan med ind i en bog fyldt med kærlighed til broderiet og fællesskabet. Begge er de gamle relationer, men i bogen er de sammen på en ny rejse. I bogen optræder Mathilde og Karen Marie ikke i en familierelation, men som kolleger. Bogen er en hyldest til sjælevennen Lis Paludan. Første møde var gennem Lis's bøger på biblioteket, da Karen Marie var 12, og siden mødtes de, da Karen fortsat lod sig inspirere af Lis Paludans bøger. Lis Paludan inviterede til besøg i hendes fine samling. Lis blev en personlig ven for Karen Marie. En sjæleven som Karen Marie udtrykker det. Lis fik stor betydning for Karen Maries valg af profession. En erkendelse der stod lysende klar ved første besøg.

Nogle læsere er måske selv stødt på Lis Paludans bøger og idéer i aviser og ugeblade. Lis Paludan bidrager generøst til blomster og fugle motiver i bogen med en blomsterhilsen fra 70'erne. Det danner inspiration for nye motiver og broderi for både Mathilde og Karen Marie. Mathilde er i gang med en uddannelse til tøjdesigner. Måske kender læseren hende fra programmet: *Danmarks næste tøjdesigner*, hvor hun viste design udviklet med tanke på det bæredygtige.

Broderi på tværs af generationer indeholder fine og udførlige syvejledninger, stingkartoteker og idéer, mønstre og skabeloner til DIY projekter. I bogen finder du også idéer til moodboards i forhold til eksempelvis valg af farver. Det er alt sammen meget inspirerende. Personligt har jeg besøgt Karen Maries værksted i Anneberg Kulturpark i Odsherred, og at åbne bogen er som at træde ind i Karen Maries værksted/hule. Endvidere er der udførlige vaskeanvisninger og guide til hvordan broderiet presses. Og fine vejledninger til hvordan man kommer godt i gang. Broderi er et nøjsomt håndværk og kræver ikke det store udstyr før man kan komme i gang.

I bogen finder man stinglegepladser, hvilket kendetegner bogen: Broderi skal være sjovt og legende. Ikke et håndarbejdsdiktatur med smukke vrangsider. Bogen er et opgør med perfektionskulturen, der har været indenfor broderiet historisk set. Her kan begynderen være med, men der er også inspiration at hente for den mere garvede brodøse. Bogen er fyldt med trin for trin, smukke foto og illustrationer, der understøtter teksten/forklaringerne. I bogen maler de med garn: "Sting og former i dialog med din hånd". Der er så meget inspiration at hente fra naturen, herunder forfaldet, der kan være smukt og æstetisk. Karen Marie kalder sig selv for farve og udtryksnørd frem for tekniknørd. I bogen opfordres læseren til at finde sit yndlingsting. Karen Marie bifalder "De frie sting" og hylder korssting for gentagelsen og den ro, det giver. I bogen finder man også stingprøver fra Seminarietiden på Håndarbejdets Fremmes Seminarium. Prøver i Paspertout - jeg sendes i tankerne direkte tilbage til min egen tid på seminariet.

Karen Marie har tidligere udgivet bøger. Mit første bekendtskab med Karen Maries univers var med bogen: *Genbrug på den fede måde*, udgivet af forlaget Olivia i 2007. Bogen er en del

af en serie om håndarbejder på den fede måde og i serien udkom eksempelvis også bogen: *Broderi på den fede måde*, af Helle Mogensen¹ i 2005. I *Broderi på tværs af generationer* er der stadig fokus på genbrug og det bæredygtige, der siden 2007 i samfundet generelt er kommet meget mere i fokus. Men indenfor håndarbejdet fristes man til at sige, at de er gået forrest, også historisk set. I dag skrives der Phd'er om mending². Historisk har vi eksempelvis set hvordan materialeknapheden før, under og efter 2. verdenskrig inspirerede til genanvendelse af materialer så som brudekjoler af faldskærmsstof. I dag skal vi derimod opdrages til at genbruge og væk fra en brug og smid vækheds kultur. I den kontekst kan Karen Maries bog også inspirere. Der er eksempelvis Karen Maries fine idéer om, hvordan man shiner strik op med broderi eller giver skjorten en make-over med broderi på kraven. Og Mathildes fine eksempler på hvordan man med broderi kan dekorere cowboybukserne. Som Karen Marie siger, er broderi som skabt til genbrug og, der vises eksempler på Sashiko med smukke billeder og en flot æstetik. I bogen findes også vaskeanvisninger, hvor broderiet på tøjet beskyttes ved vask. Mendig matters og hvordan stopper vi et hul i strik. Det hele findes i den smukke bog, der viser mange fine eksempler på "lappeløsninger".

Broderi på tværs af generationer hylder fællesskabet, både mellem generationer men også i det større perspektiv med fortællingen om at være sammen hver for sig under Corona, med broderiet som det fælles tredje. Karen Marie tager i projektet: "Hånden på baretten" i motivet udgangspunkt i et fællesprojekt: "Giv mig en hånd" fra Covid Perioden. Motivet er hænder der rækker ud efter hinanden, hvilket er meget kendetegnende både for bogen og for Karen Maries ønske med broderiet, nemlig at gøre ting sammen på tværs af generationer. Det første fællesprojekt Karen Marie satte i søen under Corona nedlukningen var: "Fællessting", en bort til alterdugen i Anneberg Kulturparks kirke.

Karen Marie står bag billederne i bogen, og det gør hun mesterligt. Hun har et sikkert øje for kompositioner, farver og motiver. En stærk æstetisk sans præger bogen hele vejen igennem, hvor de tre klæder og supplerer hinanden. Lis og Karen Marie har en forkærlighed for blomster, som Mathilde helt styrer uden om, men alligevel klæder deres formsprog hinanden. Med Lis sendes vi tilbage til 1970'erne med en blomsterhilsen på et net. Men også fugle er en kilde til inspiration. Man kan gå flere veje, du kan gå dine egne veje. I bogen uddyber Karen Marie, hvad der er med hende og blomsterne.

Bogen henvender sig både til nybegynderen, men også til den mere garvede brodøse der måske savner inspiration til det næste projekt. Karen Marie opfordrer til at lade "broderipolitiet" blive udenfor døren og bare kaste sig ud i broderiet. Øvelse gør mester som man siger, og først og fremmest handler det om glæden ved håndarbejdet. Hvor Karen Marie har 35 års erfaring med undervisning indenfor håndarbejde har Mathilde som selv er nybegynder en hilsen og deler gerne sine erfaringer med andre novicer. Broderi giver:

- Plads til fordybelse
- Plads til skævhed
- Plads til fejl
- Plads til forandring

Grib broderinålen og kast dig ud i det frie broderi og del eventuelt dine oplevelser med andre under tagget: #malmedgarn og #brodersammenhverforsig. Velkommen i langsommelighedens univers – Bogen anbefales på det varmeste. Nyd rejsen!

¹ Forstander på Skals Højskolen for design og håndarbejde

² Trine Skødt, Ph.D.-stipendiat: "Crafting Knowledge" Det Kongelige Akademi, KLOTHING – Center for Apparel, Textiles & Ecology Research. Trine var aktuel på udstillingen: Planetary Boundaries – rethinking Architecture and Design sept. 23 - april 24 hvor hun udstillede dele af projektet med forskellige stopninger samt en original stoppeklud fra 1912 venligst udlånt af Borchs Samling, Holbæk Museum, Museum Vestsjælland.